

Čtvrtletní sektorové účty - 4. čtvrtletí 2022

31.3.2023 - Vladimír Kermiet | Český statistický úřad

Úhrn peněžních a nepeněžních příjmů domácností v roce 2022 reálně klesl o 5,4 % a reálná spotřeba na obyvatele se meziročně snížila o 0,8 %. Míra úspor klesla proti roku 2021 o 2,1 p. b. na 17,3 %. Zisky náležící zahraničním vlastníkům korporací dosáhly v loňském roce 6,2 % HDP.

Nefinanční podniky: míra zisku stagnovala

Míra zisku ve 4. čtvrtletí byla 46,9 % a dosáhla tak stejné hodnoty jako v předchozím čtvrtletí, ovšem o 2,4 procentního bodu (p. b.)¹ více než před rokem. Celkové mzdové náklady nefinančních podniků meziročně stouply o 8,8 %¹. Míra investic klesla mezičtvrtletně o 0,4 p. b. a dosáhla 28,9 %. Meziročně stoupla o 1,0 p. b.¹

Domácnosti: příjmy i spotřeba klesly

Úhrn reálných peněžních a nepeněžních příjmů domácností na obyvatele klesl ve 4. čtvrtletí proti předchozímu čtvrtletí o 1,2 % a meziročně o 6,3 %¹. Reálná spotřeba domácností na obyvatele poklesla mezičtvrtletně o 4,1 % a meziročně klesla o 7,0 %¹.

Průměrný měsíční příjem ze zaměstnání dosáhl ve 4. čtvrtletí hodnoty 44 074 Kč¹. Oproti předchozímu čtvrtletí se reálně snížil o 0,2 % a meziročně o 7,5 %¹.

Výsledkem nižšího mezičtvrtletního poklesu celkových příjmů domácností než jejich výdajů byla vyšší míra úspor, a to 21,7 %. Mezičtvrtletně byla míra úspor domácností vyšší o 5,5 p. b., meziročně se zvýšila o 1,5 p. b.¹

Míra investic v sektoru domácností mezičtvrtletně stagnovala a dosáhla 9,4 %. Meziročně došlo k poklesu míry investic domácností o 0,3 p. b.¹

Ve 4. čtvrtletí došlo ke změně zachycení ukrajinských uprchlíků, kde jsou nově považovány za rezidenty v ČR. Více v metodické poznámce

https://www.czso.cz/documents/11350/167650010/chdp030323_komentar.pdf

Rok 2022

Nefinanční podniky: růst míry investic o 1,7 p. b.

Míra zisku v roce 2022 dosáhla 46,1 %, což bylo o 0,2 p. b.¹ méně než před rokem. Míra zisku v ČR zůstala nad průměrem Evropské unie, kde dosahuje přibližně 40 %. Také v nominálním vyjádření zisky meziročně stouply, navzdory růstu mzdových nákladů, které stouply meziročně o 9,7 %¹. Míra investic se proti roku 2021 zvýšila o 1,7 p. b.¹ a dosáhla 29,4 %.

Míra zisku a investic nefinančních podniků v %

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Rok 2022
Míra zisku	45,0	45,3	46,9	46,9	46,1

Míra investic 29,4 30,1 29,3 28,9 29,4

Domácnosti: reálné příjmy klesly o 5,4 %

„Reálné příjmy domácností na obyvatele klesly proti roku 2021 o 5,4 % a reálná spotřeba domácností na obyvatele se snížila o 0,8 %,“ sdělil Vladimír Kermiet, ředitel odboru národních účtů ČSÚ.

Reálné příjmy a výdaje domácností, meziroční změna v %¹

	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	Rok 2022
Reálné příjmy	-3,8	-6,9	-5,1	-6,3	-5,4
Reálná spotřeba (výdaje)	7,0	0,9	-4,5	-7,0	-0,8

Průměrný měsíční příjem ze zaměstnání dosáhl v roce 2022 hodnoty 40 975 Kč¹ a oproti roku 2021 reálně klesl o 8,0 %.

Míra úspor v roce 2022 dosáhla 17,3 % a byla o 2,1 p. b.¹ nižší než v roce 2021. Míra investic sektoru domácností v roce 2022 dosáhla 9,6 % a stoupla tak o 0,1 p. b.¹

Vztah k zahraničí v roce 2022: zisky ze zahraničních investic dosáhly 424 mld. Kč

Zisky zahraničních vlastníků korporací dosáhly 6,2 % HDP. Ve formě dividend si zahraniční vlastníci rozdělili 300 mld. Kč a reinvestováno bylo téměř 124 mld. Kč. Tento vývoj odráží vysokou ziskovost přímých zahraničních investic v ČR.

Na druhou stranu byl odliv důchodů ze zisků částečně kompenzován přílivem důchodů ze zahraničí, zejména příjmy ze zaměstnání a dotacemi. Saldo prvotních důchodů se zahraničím se meziročně zhoršilo o 45 mld. Kč a dosáhlo -295 mld. Kč.

V reálném vyjádření poklesl hrubý národní důchod v roce 2022 o 1,0 %.

Hrubý disponibilní důchod za celou ekonomiku v reálném vyjádření klesl v roce 2022 o 0,8 %.

Zpřesnění odhadu HDP

Do sektorových účtů za 4. čtvrtletí 2022 byly zapracovány i nové údaje za sektor vládních institucí, což vedlo ke zpřesnění odhadu temp růstu hrubého domácího produktu (HDP). HDP ve 4. čtvrtletí 2022 mezičtvrtletně klesl o 0,4 % a meziročně stoupl o 0,3 %. HDP v roce 2022 stoupl o 2,5 %.

Časové řady o tvorbě a užití HDP naleznete na webových stránkách:

https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_cr

¹ Sezónně neočištěný údaj

Všechny termíny jsou v pojetí národního účetnictví a vysvětlivky pojmů označených *tučnou kurzívou* naleznete zde: <https://apl.czso.cz/nufile/Definice.pdf>

Kontaktní osoba: Ing. Vladimír Kermiet, ředitel Odboru národních účtů, tel. 274 054 247, e-mail: vladimir.kermiet@czso.cz

Aktuálnost použitých datových zdrojů: 27. března 2023

Internetové stránky ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/ctvrtletni-narodni-ucty-tvorba-a-uziti-hdp-a-predbezny-odhad-hdp>

Termín zveřejnění další informace: 30. června 2023 (Čtvrtletní sektorové účty za 1. čtvrtletí 2023)

Údaje čtvrtletních sektorových účtů jsou sezónně očištěny, pokud není výslovně uvedeno jinak.

Rychlé informace Eurostatu ke čtvrtletním sektorovým účtům jsou zveřejňovány později. Poslední publikované informace za 3. čtvrtletí roku 2022 jsou k dispozici na:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-27012023-AP>,

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-11012023-AP>.

Údaje čtvrtletních sektorových účtů jsou publikovány na stránkách ČSÚ v tabulkách Transakce s produkty a rozdělovací transakce podle sektorů:

https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.kvart_qsa?mylang=CZ

a čtvrtletní nefinanční sektorové účty (běžné a kapitálové účty):

https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.kvart_qsa_mat?mylang=CZ.

Zveřejněno dne: 31.03.2023

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

<https://www.czso.cz/csu/czso/crictvrtletni-sektorove-ucty-4-ctvrtleti-2022>